

Registrace hudebních děl vytvořených s využitím algoritmů umělé inteligence v OSA

Každý, kdo skládá hudbu nebo píše texty, se může nechat zastupovat OSA a registrovat svá hudební díla a zhudebněné texty. Jako autor či autorka můžete při tvorbě využívat všechny legální prostředky – včetně nástrojů umělé inteligence (dále jen „UI“).

Je však důležité vědět, že dle stávající právní úpravy autorské právo může vzniknout pouze k té části skladby, která vznikla lidskou tvůrčí činností.

Níže najdete doporučení, jak postupovat při registraci hudby a textů vytvořených s využitím nástrojů UI.

Rozlišujeme dílo „vytvořené **s pomocí nástrojů UI**“ a „vytvořené **výhradně UI**“:

Vytvořené s pomocí služby / nástroje využívajícího UI:

Pokud UI sloužila **jako nástroj** (obdobně jako jakýkoliv jiný software, který používáte ke komponování) a konečný výstup je výsledkem jedinečné tvůrčí činnosti Vás – jako člověka, **vzniklé dílo může být chráněno** jako Vaše autorské dílo.

Vytvořené výhradně nástrojem / službou UI:

Pokud UI vytvořila výstup bez lidského zásahu a tvůrčí činnosti člověka, nejde o nové autorské dílo a **nevzniká k němu autorské právo**.

Hudba a text vytvořené výhradně nástrojem UI

Podle českého autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) může být autorem pouze člověk. Pokud tedy hudební dílo (s textem nebo bez něj) vzniklo **zcela bez lidského tvůrčího přínosu** a bylo vytvořeno výhradně službou využívající UI zadáním jednoduchého promptu, **nejde o nové autorské dílo** ve smyslu zákona a **nelze je registrovat u OSA s nárokem na autorskou odměnu**.

Hudba či text vytvořené s pomocí nástroje / služby UI

Pokud jste při tvorbě využili službu využívající UI jako **pomocný nástroj** – například pro inspiraci, generování nápadů nebo technické zpracování, ale výsledné dílo je **projevem Vaší vlastní tvůrčí práce**, můžete jej **registrovat u OSA běžným způsobem**.

Na ohlášce **neuvádějte UI** jako „nositele práv“. V tomto případě je UI vnímána obdobně jako nahrávací software, sekvencér nebo jiný technický nástroj, který vám pomáhá tvořit, ale sám nic „autorsky“ nevytváří.

Hudba s textem: část vytvořená výhradně nástrojem / službou UI, část člověkem

V Česku se hudební a textová složka skladby posuzují samostatně – hudba jako hudební dílo vytvořené skladatelem, text jako slovesné dílo vytvořené textařem.

Pokud tedy například:

- sami složíte hudbu, ale text **vygeneruje výhradně nástroj UI**, máte autorská práva pouze k hudbě, nikoli k textu;
- naopak, pokud k hudbě vytvořené výhradně nástrojem UI napíšete **vlastní text**, máte práva jen k textu.

Takovou skladbu s textem **můžete registrovat u OSA**, ale **autorská práva máte pouze k té části skladby, kterou jste vytvořili vy osobně**.

Obdobně to platí i pro opačnou situaci: pokud k hudbě vytvořené výhradně nástrojem / službou UI napíšete vlastní text, máte práva pouze k textu, nemůžete být autorem hudby.

Jak tedy u OSA taková díla registrovat?

- ➔ Složil/a jsem hudbu a připojil/a jsem text vytvořený výhradně nástrojem UI
 - Uvedte sebe, případně i další spoluautory, jako autora hudby (skladatel).
 - Namísto autora textu uveďte „OSA_AI“. U textu nemůže být uveden žádný další podílník.
 - Při určení podílů na skladbě Vám náleží 50 %, popř. se 50 % dělí mezi Vás a další spoluautory hudby dle dělicího klíče OSA nebo dle dohodnutých podílů. Podíl „OSA_AI“ na celé skladbě bude vždy 50 %.
 - AI je uváděno pro registraci v mezinárodní databázi jako ekvivalent k českému UI.
- ➔ Napsal/a jsem text a připojil/a jsem jej k hudbě vytvořené výhradně nástrojem UI
 - Uvedte sebe, případně i další spoluautory, jako autory textu.
 - Namísto autora hudby (skladatele) uveďte „OSA_AI“. U hudby nemůže být uveden žádný další podílník.
 - Při určení podílů na skladbě Vám náleží 50 %, popř. se 50 % dělí mezi Vás a další spoluautory textu dle dělicího klíče OSA nebo dle dohodnutých podílů. Podíl „OSA_AI“ na celé skladbě bude vždy 50 %.
 - AI je uváděno pro registraci v mezinárodní databázi jako ekvivalent k českému UI.

Fiktivní podílník „OSA_AI“ je technicky určen k umožnění registrace takových děl, tedy k označení výstupu vytvořeného nástrojem UI – v žádném případě neznamená, že by si OSA přivlastňoval práva na takovém díle.

Praktické příklady

Jsem interpret a napsal jsem skvělý text. Nicméně k němu nemám ten správný beat nebo hudební podklad. Pokusil jsem se jej vytvořit pomocí promptu v nástroji UI pro generování hudby. Výsledek se mi hned líbil, a tak jsem k němu nazpíval svůj text. Celou skladbu chci přihlásit na OSA. -> Jsem autorem textu, ale nemám žádná autorská práva k hudbě. V ohlášce skladby uvedu:

- *Své jméno s rolí „textař“ a podílem 50 %*
- *„OSA_AI“ s rolí „skladatel“ a podílem 50 %*

Složila jsem hudební skladbu a napsala k ní text. Nicméně něco se mi nelíbilo na harmonickém postupu v refrénu. Využila jsem tudíž pro inspiraci nástroj UI pro generování hudby, který jsem požádala, zda by zkusil navrhnout úpravu akordů v refrénu. Výstup se mi líbil více, ale stejně jsem ještě jeden akord mírně upravila a refrény si nahrála znovu. Skladbu chci přihlásit na OSA. -> Jsem autorkou jak textu, tak i hudby. V ohlášce skladby uvedu:

- *Své jméno s rolemi „skladatel, textař“ a podílem 100 %*

Rád tvořím neoklasickou elektronickou hudbu a rozhodl jsem se tentokrát využít nástroj UI pro vytváření sampleů. S vytvořenými sampley jsem následně dál kreativně pracoval a vytvořil z nich hudební skladbu. S tím mi spousta pomáhal kamarád John. Skladbu chceme přihlásit na OSA a domluvili jsme se na tom, že já budu mít podíl 70 %, John 30 %. V ohlášce skladby uvedu:

- *Své jméno s rolí „skladatel“ a podílem 70 %*
- *Jméno Johna s rolí „skladatel“ a podílem 30 %*

Nástroj UI pro generování hudby jsem nechal vytvořit hudbu i se zpívaným textem. Bez dalšího chci tento výstup přihlásit na OSA.

- *Taková ohláška bude zcela odmítnuta.*

S dvěma dalšími spoluautory, Petrem a Anetou, jsem složila skladbu. Vymysleli jsme spolu i vokální linku, ale nemáme text. Požádali jsme proto o vytvoření textu nástroj UI. Ten vymyslel skvělý text, s kterým už nebylo třeba prakticky nic dělat. Skladbu chceme přihlásit na OSA a chceme využít dělicí klíč OSA dle rozúčtovacího řádu OSA. V ohlášce skladby uvedu:

- *Své jméno s rolí „skladatel“*
- *Jméno Petra s rolí „skladatel“*
- *Jméno Anety s rolí „skladatel“*
- *„OSA_AI s rolí „textař“*
- *Zaškrtnu políčko „Dělicí klíč OSA“*

Skladba bude registrována s podíly: 50 % bude stejným dílem rozdělena mezi spoluautory hudby a 50 % pro „OSA_AI“.

Složil jsem vlastní hudbu a požádal jsem nástroj UI o návrh textu, který bude o jarní lásce a mládí. S navrženým textem jsem dál kreativně pracoval, aby více vystihoval mě samého, a nahradil řadu slov i veršů. Refrén jsem nakonec napsal úplně jiný. V ohlášce skladby uvedu:

- *Své jméno s rolemi „skladatel, textař“ a podílem 100 %*

Doporučení pro autory a autorky

Důsledně ověřujte podmínky užití jednotlivých služeb UI / nástrojů UI. Řada z nich neumožňuje jiné než soukromé užití výstupů své služby. To se může lišit i formou předplatného. I v případě oprávnění využít výstup služby/nástroje UI komerčně mohou podmínky služby zakazovat registraci díla obsahujícího výstup generovaný UI nástrojem u kolektivních správců. V těchto případech byste takové dílo u OSA neměli registrovat.

Uchovávejte důkazy o svém tvůrčím procesu – např. úpravy výstupu UI, specifikace parametrů, zadaných promptů, kombinace více nástrojů. Nespolehejte pouze na jednoduché příkazy UI bez dalšího lidského zásahu.

Odpovídáte za to, že registrované dílo je vaším vlastním výtvořem a nic vám nebrání licencovat jeho užití. OSA je oprávněn vůči autorovi ohlášky díla vymáhat náhradu škody tam, kde nepravdivá či nesprávná ohláška povede ke vzniku škody na straně OSA, jiného autora či jakékoli jiné osoby.